

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Βιώσιμος Ευρωπαϊκός
Τουρισμός. Αλλάζοντας μαζί - Θεματικό
Εργαστήριο

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ | ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

Βιώσιμος ευρωπαϊκός τουρισμός-Αλλάζοντας μαζί / Sustainable EU tourism-transforming together Εργαστήριο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Περιφερειών και Πόλεων 2022.

Πότε

11 Οκτωβρίου 2022 (14:30-16:30 CET)

Φορέας υλοποίησης

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Περιφερειών και Πόλεων 2022

Πού

Υβριδική εκδήλωση (Βρυξέλλες και διαδικτυακά)

Σκοπός εκδήλωσης

Παρουσίαση δράσεων που έχουν αναληφθεί από σειρά φορέων με σκοπό την πράσινη μετάβαση με την αξιοποίηση καινοτόμων εργαλείων.

Βασικές ενότητες

Παρουσίαση του έργου φορέων αναφορικά με τις δράσεις τους σχετικά με την επίτευξη του στόχου της πράσινης μετάβασης.

Ποιοι συμμετείχαν

Εκπρόσωποι από Περιφέρειες (Λίγηρας, Καστίλη, Φλάνδρα) καθώς και από τον φορέα εκπροσώπησης TravelTech και την NextTourism Alliance.

Γενικότερο πλαίσιο

Η Ευρωπαϊκή Εβδομάδα Περιφερειών και Πόλεων αποτελεί τη σημαντικότερη ετήσια εκδήλωση αφιερωμένη στην πολιτική συνοχής καθώς και πλατφόρμα ανταλλαγής απόψεων και γνώσης αναφορικά με την εν λόγω πολιτική.

Βασικά συμπεράσματα

Για την επίτευξη της πράσινης μετάβασης απαραίτητη είναι η χρήση ψηφιακών εργαλείων, η έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων με γνώμονα πάντα το γεγονός πως το τουριστικό οικοσύστημα αποτελείται κατά κύριο λόγο από ΜΜΕ.

[link](https://europa.eu/regions-and-cities/programme/2022/sessions/2275)

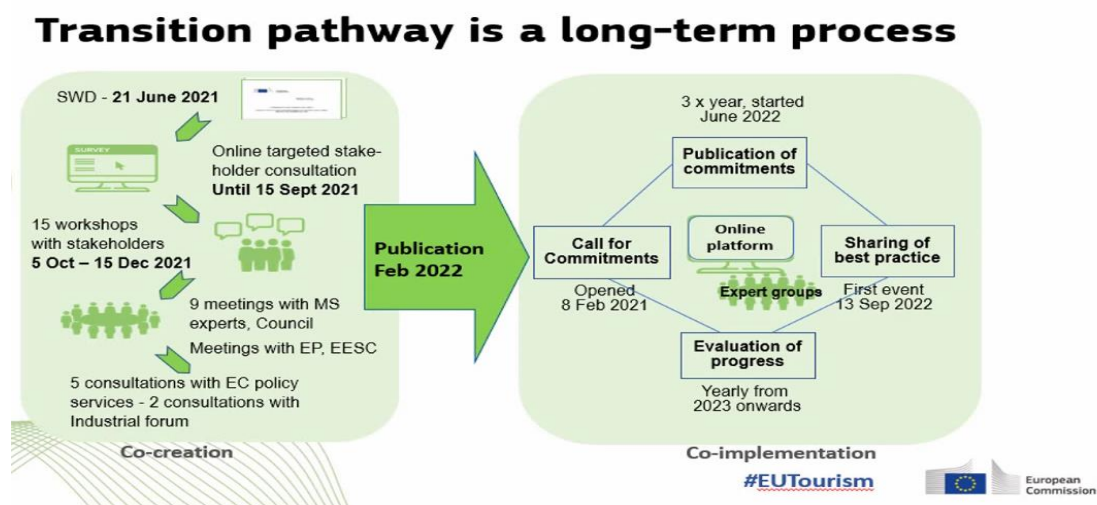
<https://europa.eu/regions-and-cities/programme/2022/sessions/2275>

Εισαγωγή

Στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Περιφερειών και Πόλεων 2022 πραγματοποιήθηκε το εργαστήριο με θέμα «*Βιώσιμος ευρωπαϊκός τουρισμός-αλλάζοντας μαζί*» βασικός σκοπός του οποίου είναι ο διαμοιρασμός καλών πρακτικών και καινοτόμων εργαλείων αναφορικά με την πράσινη μετάβαση. Το εργαστήριο συντόνισε η κα **Marie-Helene Pradines**, επικεφαλής της Διεύθυνσης Τουρισμού και Κλωστοϋφαντουργίας της Γενικής Διεύθυνσης για την Εσωτερική Αγορά, Βιομηχανία, Επιχειρηματικότητα και τις ΜΜΕ (DG GROW). Κατά το πρώτο μέρος της εκδήλωσης πραγματοποιήθηκε συνοπτική παρουσίαση της Οδού Μετάβασης για τον Τουρισμό (Transition Pathway for Tourism) και στο δεύτερο μέρος πραγματοποιήθηκαν παρουσιάσεις από εκπροσώπους φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, την TravelTech και την NextTourism Alliance.

1. Συνοπτική παρουσίαση της Οδού Μετάβασης για τον Τουρισμό (Transition Pathway for Tourism)

Το εργαστήριο ξεκίνησε με την παρουσίαση από την κα Pradines του ιστορικού της Οδού Μετάβασης για τον Τουρισμό (Transition Pathway for Tourism), του βασικού οδικού χάρτη της ΕΕ για τη μετάβαση προς ένα πράσινο και ψηφιακό τουριστικό οικοσύστημα. Το χρονοδιάγραμμα αποτυπώνεται διαγραμματικά στο ακόλουθο σχήμα:

Την παρούσα περίοδο συνεχίζεται η υποβολή των δεσμεύσεων από ενδιαφερόμενα μέρη του τουριστικού οικοσυστήματος και έχει ήδη δημοσιευτεί σύνοψη της πρώτης ομάδας δεσμεύσεων¹. Θα πραγματοποιείται σε ετήσια βάση αξιολόγηση του βαθμού υλοποίησης όλων των δεσμεύσεων με την πρώτη σχετική εκδήλωση παρουσίασης της επιτευχθείσας εξέλιξης να έχει προγραμματιστεί για το Μάιο του 2023.

1 Η σύνοψη είναι διαθέσιμη στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/50617>

Παράλληλα, αναμένεται η αξιοποίηση μίας σειράς εργαλείων με στόχο την αποτελεσματική συν-εφαρμογή των δεσμεύσεων.

-
- Ήδη έχει ολοκληρωθεί η δημιουργία ειδικών ομάδων εργασίας για διαφορετικές κατηγορίες ενδιαφερόμενων μερών τις οποίες συντονίζει η DG GROW.
 - Μέχρι το τέλος του θα δημιουργηθεί ειδική πλατφόρμα υποστήριξης των ενδιαφερόμενων μερών ("Together for EU Tourism") μέσω της οποίας θα καταστεί ευκολότερος ο έλεγχος της συν-εφαρμογής και η συνεργασία μεταξύ των φορέων του τουριστικού οικοσυστήματος. Παράλληλα, θα αποτελεί διαδικτυακό τόπο λειτουργίας ομάδων εργασίας και ομάδων ειδικών (*expert groups*) ενώ σε αυτή θα είναι διαθέσιμα στοιχεία και σύνδεσμοι προς πηγές εκπαίδευσης, χρηματοδότησης, συλλογές καλών πρακτικών, δυνατότητες προώθησης κ.α.
 - Αναμένεται η δημιουργία ομάδας ειδικών (*expert group*) με στόχο τη στήριξη και τον έλεγχο της υλοποίησης των δεσμεύσεων η οποία θα περιλαμβάνει τρεις υποομάδες (πράσινη μετάβαση, ψηφιακή μετάβαση, ανθεκτικότητα/ένταξη/δεξιότητες).
-

Βασικοί στόχοι της διαδικασίας είναι ο εντοπισμός καλών πρακτικών, τομέων στους οποίους διαπιστώνονται κενά αλλά και η ανάπτυξη συνεργειών μεταξύ των φορέων.

2. Παρουσιάσεις από εκπροσώπους φορέων

Εν συνεχεία το λόγο έλαβαν εκπρόσωποι περιφερειών και πόλεων οι οποίοι παρουσίασαν συνοπτικά τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει οι φορείς τους.

-
- Μέχρι το 2025 η περιφέρεια που εκπροσωπεί θα διαθέτει *data business intelligence system* χάρη στο οποίο θα είναι δυνατή η πρόβλεψη της ζήτησης και η ανάλυση του προφίλ των επισκεπτών.
 - Αναμένεται να δημιουργηθεί μία ψηφιακή πλατφόρμα για την αντιστοίχιση της προσφοράς και της διαθεσιμότητας με την τουριστική ζήτηση.
 - Έχουν υπογραφεί συμφωνίες με τις 5 επαρχιακές αρχές (*provincial authorities*) με στόχο την συνεκτική και ολοκληρωμένη διαμόρφωση και εφαρμογή της τουριστικής πολιτικής.
 - Δημιουργία του βιώσιμου ποδηλατικού δικτύου *Rural Bike Conecta* καθώς και 80 αστρονομικών παρατηρητηρίων και σημείων παρατήρησης με στόχο την ενίσχυση του αστροτουρισμού.
-

Τον κύκλο των παρουσιάσεων ξεκίνησε η **Patricia Franco Jimenez**, Περιφερειακή Υπουργός της Περιφέρειας Καστίλη-Λα Μάντσα η οποία αναφέρθηκε στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Περιφέρειά.

Ακολούθησε η τοποθέτηση του **Vincent Nijs**, εκπροσώπου του Οργανισμού Διαχείρισης και Προώθησης Προορισμού Visit Flanders (Βέλγιο), ο οποίος ανέφερε πως μέσα από την **αξιοποίηση συμμετοχικών διαδικασιών** κατέστη δυνατή η διαμόρφωση του νέου οράματος για τον τουρισμό της Φλάνδρας στο επίκεντρο του οποίου εντοπίζονται οι έννοιες της βιώσιμης και ισορροπημένης ανάπτυξης, της συμμετοχικότητας, του προστιθέμενου κοινωνικού οφέλους για τους κατοίκους και τις επιχειρήσεις και της έμφασης στην ποιότητα και την καινοτομία. Οι στόχοι αυτοί καταγράφηκαν σε ένα συνεκτικό σχέδιο δράσης και η πορεία της υλοποίησής τους θα αποτυπώνεται σε συγκεκριμένους δείκτες.

Εν συνεχεία το λόγο έλαβε η **Anna Grimault** (εκπρόσωπος της Περιφέρειας του Λίγηρα, Γαλλία) η οποία αναφέρθηκε στις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από την εν λόγω Περιφέρεια.

-
- Υιοθέτηση νέας περιφερειακής στρατηγικής για την περίοδο 2022-2028 με έμφαση στη διττή μετάβαση και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας.
 - Η άμεση εμπορευματοποίηση των τουριστικών υπηρεσιών των επιχειρηματιών της Περιφέρειας μέσω του περιφερειακού διαδικτυακού συστήματος κρατήσεων e-RESA.
 - Δημιουργία Δικτύου Ανάπτυξης της Τουριστικής Καινοτομίας με στόχο την προώθηση της καινοτομίας σε συγκεκριμένες ειδικές μορφές τουρισμού (ναυτικός τουρισμός, τουρισμός υπαίθρου κ.α.).
 - Ανάπτυξη των διατροπικών μεταφορών (intermodality) με έμφαση στη βελτίωση των ήπιων μορφών μεταφοράς και κυρίως της χρήσης του ποδηλάτου τόσο από τους επισκέπτες όσο και από τους κατοίκους.
-

Ακολούθησε η παρουσίαση του **Emmanuel Mounier**, γενικού γραμματέα της EU TravelTech², αναφορικά με το ρόλο της ανταλλαγής δεδομένων στην ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού και το μέχρι στιγμής έργο της αρμόδιας επιτροπής σύνταξης του **Κώδικα Συμπεριφοράς για την ανταλλαγή δεδομένων στον τουρισμό** (drafting committee on the code of conduct on data sharing in the tourism sector) στην οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι από τον τομέα της τεχνολογίας, των αστικών κέντρων (Eurocities), την European Travel Commission (ETC), και των Ενώσεων Ταξιδιωτικών Πρακτόρων και Διοργανωτών Ταξιδιών στην Ευρώπη (ECTTA-European Travel Agents' and Tour Operators' Associations). Πιο συγκεκριμένα, ανέφερε πως ο τουρισμός αποτελεί ένα εξαιρετικά περίπλοκο και διασυνδεδεμένο σύστημα με πολυάριθμους και διαφορετικής φύσης παίκτες/φορείς το οποίο χαρακτηρίζεται από έλλειψη αποδοτικής αξιοποίησης των διαθέσιμων δεδομένων

² Πρόκειται για φορέα που εκπροσωπεί και προωθεί τα συμφέροντα Παγκόσμιων Συστημάτων Διανομής και διανομένων τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών. Αποτελεί μετεξέλιξη του European Technology and Travel Services Association-ET TSA. Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://eutraveltech.eu/>

καθώς και από έλλειψη ενός ενιαίου πλαισίου αρχών αναφορικά με την ανταλλαγή τους. Το κενό αυτό δυσχεραίνει τη διττή μετάβαση. Ως εκ τούτου, βασικό στόχο του Κώδικα Συμπεριφοράς αποτελεί η προώθηση συμφωνιών ανταλλαγής δεδομένων, η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για την ανταλλαγή δεδομένων καθώς και η προώθηση καλών πρακτικών και σχετικών εργαλείων. Τα ζητήματα που θα ληφθούν υπόψη κατά τη διαμόρφωση του είναι η διαλειτουργικότητα, τα δικαιώματα χρήσης και η αποζημίωση που δικαιούται ο δημιουργός, τα προσωπικά δεδομένα, η ασφάλεια και η αρχή του περιορισμού του σκοπού. Επισημάνθηκε πως το βασικότερο εμπόδιο για την εθελοντική ανταλλαγή δεδομένων αποτελεί στις περισσότερες περιπτώσεις η **έλλειψη εμπιστοσύνης** σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιηθούν αλλά και θα διαμοιραστούν τα δεδομένα. Κομβικής σημασίας στην προσπάθεια θα αποτελέσει η δημιουργία του European Tourism Dataspace.

Στη συνέχεια έλαβε χώρα η τοποθέτηση του κου **Rino Vitelli**, επικεφαλής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Συνεργασιών της Federturismo Confindustria, βασικού φορέα εκπροσώπησης των ιταλικών εταιρειών του τουριστικού οικοσυστήματος και βασικού εταίρου της Next Tourism Federation Alliance³, αναφορικά με τη Συμφωνία για τις Δεξιότητες (Pact for Skills). Κεντρική θεματική της παρουσιάσής του ήταν οι απαιτούμενες μελλοντικές δεξιότητες για τον τομέα του τουρισμού στις οποίες θα βασιστεί πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Ο κος Vitelli ανέφερε πως ο τουρισμός αποτελεί το μεγαλύτερο εργοδότη για συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού (νέοι κάτω των 25 ετών, γυναίκες, μετανάστες, εποχιακούς εργαζόμενους) καθώς και το κατεξοχήν σημείο εισόδου για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Κατά τα τελευταία χρόνια οι τουριστικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν εντεινόμενες δυσκολίες κατά την εύρεση και διατήρηση προσωπικού με δεξιότητες.

Δεδομένου ότι το τουριστικό οικοσύστημα αποτελείται κατά κύριο λόγο από πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) η επένδυση στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού τους δεν αποτελεί προτεραιότητα. Ως εκ τούτου κρίνεται ως αναγκαία η στήριξη των εν λόγω στη βελτίωση των δεξιοτήτων των υπαλλήλων τους αλλά και ο προσδιορισμός των αναγκαίων δεξιοτήτων τόσο από τις επιχειρήσεις του τουρισμού όσο και από τα αρμόδια εκπαιδευτικά ιδρύματα και δημόσιους φορείς.

3 Περισσότερα στοιχεία είναι διαθέσιμα στον παρακάτω σύνδεσμο:
<https://nexttourismgeneration.eu/>

Επεσήμανε πως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το 2017 καταβάλει συντονισμένες προσπάθειες για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πλαισίου ανάπτυξης δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στις νέες εργασιακές απαιτήσεις με βασικό εργαλείο το έργο Next Tourism Generation (NTG-Alliance) (2017-2021)⁴, στα πλαίσια του οποίου υλοποιήθηκαν τα ακόλουθα.

-
- Δημιουργία ενός εργαλείου για το διαρκή εντοπισμό και κάλυψη του κενού μεταξύ των διαθέσιμων δεξιοτήτων και των δεξιοτήτων που θα είναι απαραίτητες στο μέλλον.
 - Βελτίωση της σχέσης μεταξύ των επιχειρήσεων του τουρισμού, των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και των κυβερνήσεων.
 - Την παροχή σε εργαζόμενους, εργοδότες και εκπαιδευτές των κατάλληλων εκπαιδευτικών εργαλείων για την ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων (ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη, ανάλυση δεδομένων και διαχείριση μεγάλων δεδομένων, ανάπτυξη ιστοσελίδων και λογισμικού), κοινωνικών δεξιοτήτων (ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, ομαδική εργασία και προσαρμοστικότητα) και πράσινων δεξιοτήτων (προώθηση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας, αξιοποίηση τοπικών και βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού, εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας, συμμετοχή σε προγράμματα μείωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων κ.α.).
 - Συνέβαλε αποφασιστικά στην εφαρμογή του *Pact for Skills in Tourism* σε επίπεδο μεθοδολογίας και ανάπτυξης/προώθησης εργαλείων.
-

3. Τελικές σκέψεις και συμπεράσματα

Ο στόχος της επίτευξης της πράσινης μετάβασης του τουριστικού οικοσυστήματος δεν δύναται να υλοποιηθεί χωρίς την αξιοποίηση ψηφιακών εργαλείων, την ανάπτυξη πράσινων, ψηφιακών και κοινωνικών δεξιοτήτων και τη διαμόρφωση βιώσιμων τουριστικών προϊόντων. Εντούτοις, πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη η ιδιαίτερη διάρθρωση του τουριστικού οικοσυστήματος, το οποίο αποτελείται κατά βάση από ΜΜΕ αλλά η εντεινόμενη ανάγκη για τον προσδιορισμό των υιοθετούμενων δράσεων μέσω συμμετοχικών διαδικασιών.

⁴ Περισσότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στον ακόλουθο σύνδεσμο: <https://nexttourismgeneration.eu/>